

AKATAPPA

Temmuz 2015 - Sayı 187

Aylık Şiir ve Eleştiri Dergisi

ISSN 1305 - 7685

Necati ALBAYRAK

HAİBUN'LAR

1.

(RÜZGÂRDAN OKLAR)

Duvara bir kalp çizdi.

Kalbin sol boşluğuna adının ilk harfini yazdı.

Sarımtırak tebeşir avucundan kaydı; gürültüyle geçen sebze arabasından ürktüğü için... Burnu da hafiften sürtmüştü ya betona.

Toparlandı hemen. Düştüğü yerden uzanıp aldı dört köşeli yorgun tebeşirciği, sımsıkı kavradı bu kez; kırılmıştı işte...

Kalbin sağ boşluğuna yöneldi. Parmak uçları adeta kıskaç. Tam da dokundurmuşken. Varla yok arasında noktadan ibaret bir izdi bırakabildiği ancak...

Kalbin sağ tarafında; beyazımsı, titrek. Adının ilk harfine simetrik; duvara, kalbin diğer boşluğuna konuveren kelebek.

Hayranlıkla baktı. Hiç uçmasın istedi. Hep orada kalmasını... Noktanın devamını getirmek istemiyordu artık.

Rüzgârdan oklar,

saplanmaz mı kalbine

eski duvarın!

2.

(SANKİ KORKULUK)

Kalbine sapan oku tereddütsüz çektii adam. Avucunda bir çizgilerlik yanık izi. Aldırmadı. Okun ucuyla açılan çukuru gözyaşlarıyla doldurdu. Sırrını kuyuyla paylaşırçasına başını göğsüne düşürüp, "Git lütfen!" diyebilirdi; fısıltıyla karışık... Korkularının anlamsızlığı yüzüne vurulmadı bu kez.

Gözkapaklarını araladığında kadın gitmişti.

Kimsesiz kalmıştı. Nasıl da ormansız...

Bozkırda yalnız,

içi oyuk bir ağaç...

Sanki korkuluk!

Serdar ÜNVER

BARİ GÜLLER SEVİNİR

1.

Önce gördüm, demedim
su vermeden bi güzel:
Güller eski yerinde

Gülce keşke yenide
kalaydı ya ötesi

2.

Çiti bir tek, geleli
daha geniş çevirdim

3.

Çatı çürük... pencereler...
düşeyazdım merdivenden-
Elim değer güz önü

O odayı açmadım!

4.

Döndüm işte, yine de
daha iyi neresi

Bari güller sevinir!

İbrahim OLUKLU

ON İKİ YIL SONRA

Kös oturup kalmamış
P. K. 11 Balıkesir'de
Ben orada olmasam da
Çalışıp durmuş
Arkadaşlarımın adres defterlerinde

Necati Albayrak, Gökhan Arslan, Duran Aydın, Hüseyin Avni Cinozoğlu, Serdar Çakıcıoğlu, Gülhan Tuba Çelik, Halim Çiftçi, Oresay Özgür Doğan, Hasan Efe, Altay Ömer Erdoğan, Osman Serhat Erkekli, Ozan Genç, Aytekin Karaçoban, Mustafa Ergin Kılıç, Hüseyin Köse, Serdar Kutnu, Tahereh Mirzayi, Mustafa Oğuz, İbrahim Oluklu, Hüseyin Orsay, Mine Ömer, Seyhan Özdamar, Selma Özeşer, Türker Özşekerli, Hüseyin Peker, Mehmet Rayman, Cihannur Selenga, Turgut Tan, Selçuk Topal, Yalçın Ülker, Serdar Ünver, Fesih Vural, Ali Yağan, Recep Yılmaz, Berker Yörgüç.

ÇÖZMÜŞLER... AŞMIŞLAR...

Ozan GENÇ

Bizim kasabalı Mehmet Ali Yangeldi'ye rastladım bir gün. Beni görünce ilk sözü:

“Abi, olayı çözdüm” oldu.

“Neyi çözdün, dedenin eşeğini mi? Aman ipin ucunu bırakma, kaçmasın yine.”

Böyle demem boşuna değil, bunun dedesinin kasabada psikopat bir eşeği vardı, ahıra bağlaması sorun, çözmesi ayrı bir sorun, arada bir de sırtındaki yükü kaçır giderdi...

“Şiiri çözdüm abi... Şiiri... Anladım, daha önce yan yana gelmemiş iki sözcüğü yan yana getireceksin, metazor yapacaksın...”

“Belli çözdüğün! İki sözcüğü ancak metazori bir araya getirirsin sen... Metafor kim, sen kim...”

Bir ay sonra bir dergide bizim Memedali'nin bir yazısını görmeyeyim mi: “Metafor Çözümlemesinin İncelikleri”. Adam olayı çözmüş gerçekten!

Birkaç gün sonra Necla İncebenden'le karşılaştım bir etkinlikte. Onu tanıdığımdan beri aramızda kimi gelgitler yaşadık durduk. İlk sözü şu oldu:

“Ben seni çözdüm. Sen anne arıyosun!”

“İncebenden”in üstündeki tişörtün önünü boydan boya geçen düğmeleri zorlayan göğsündeki ünlü şişkinliklere şöyle bir baktım ve:

“Ah, ben de seni bir çözebilsem...” dedim.

O kıpkırmızı olurken ben de pergelleri açtım, sürem ayırmaya değmezdi bu noktadan sonra...

Geçen gün Kadıköy'de bir içkievinde içiyoruz. Sonradan gelen bir ozan arkadaş duyurdu: Necmettin Kırılancık şiir ödülünü de Serhat Gümbür'e vermişler. Aynı kitap için bir ay arayla ikinci ödülü de almış oldu. Ödüle aday olduğunu bildiğimiz Yusuf Hüvelbaki mosmor kesildi:

“Adam olayı çözmüş abi” deyiverdi, “Seçici kurul üyelerinin kitapları için yazılar döşenmeye bir yıl önceden başlamıştı.”

“Doğru” dedi Zafer Yetmez, “Sen üç ay kala başladın, geç kaldın!”

Yusuf derin bir iç geçirmekle yetindi.

Çıktım, eve doğru yürüyorum. Baktım karşıdan Necdet Geçgit geliyor, koltuğunun altında da bir kitap. O tek sözcük etti:

“Çözdüm.”

“Neyi çözdün?”

“Bunca yıl boşa kürek sallamışız. Yaşamın anlamı simgelerin ardında. Simgelerin altına bakmak gerekir. Lacan der ki...”

Lacan üzerine epey laklaktan sonra koltuğundaki kitaba bakmak istedim, vermek istemedi.

“Çözdüm,” dedim.

“Neyi çözdün?”

“Elindeki kitabı. Lacan!”

“Nerden anladın? Ancak Lacan çözülebilemez. Çözme araç gereçleri sağlar.”

“Hiç okumadım. Ben de okuyayım bari.”

“Valla ne desem... Oku, oku ama, anlar mısın bilemem. Çözmek zor biraz...”

“Belli belli” dedim, yürüdüm, ne diyeyim?

Dergilerde görmüşsünüzdür, o gün bu gün, Necdet “Lacangil psikanalitik çözümlemeler” yapıp duruyor. Bir yazısını tin sağaltımı için kapısını ayda bir aşındırdığım tin-sağaltmanı dostuma gösterdim. Okuyunca epey güldü. “Ama” dedi, “Yerinde kullanmasa da, psikanalitik terimleri iyi serpiştirmiş, hani konuyu bilmeyen bir şey sanabilir. Olayı çözmüş yani...”

“Neyse, yine şiir miir konularına dalıp kaytarmayalım sayın sağaltman, bu kez şöyle güzelce bir çözümle beni!”

“Kardeşim, sen de o denli kördüğüm olmuşsun ki, çöz çöz bitmiyor...”

Eve döndüm. Gülistan salondaki kanapede yangelmemişse mutfakta olur kuralı bozulmadı. Mutfaktan da yoğun bir yanık yağ kokusu geliyor. Beni görünce sırtıttı.

“Olayı çözdün galiba,” dedim.

“Nerden bildin?”

“Yüzün bir şeyi çözmüş birinin yüzü de, ondan.”

“Evet, keklerim niye yanıyomuş, biliyo musun? Altını azıcık yağlamak gerekiyomuş.”

Altı vıcık vıcık yağlı kekleri atıştırırken dilime gelen eleştirileri yuttum: Gençleri yüreklendirmek gerek, şevklerini kırmamak gerek...

“Çok güzel olmuş... Kutlarım...” dedim.

“Ama bir yandan da kilolarımı düşünüyorum...”

“Yooo, kilolu sayılmazsın ki. Çok güzel bir endamın var. Güzelsin güzel... Hem de çok.”

Gülistan'ın yüzü mutlulukla ışıdı. Onu o geceki kadar istekli ve ateşli görmemiştik hiç! Belki de ilk kez o bir şey vermiş, ben almışım gibi olmadı da ortak bir şey yaşanmış gibi oldu. Nankör kedi, her şey olup bittikten sonra:

“Bakıyorum olayı çözdün. Annem ‘ver koltuğa, sıç bıyığa’ derdi” diyerek o karşılıksız bir şey vermiş yüzüne geri döndü.

“Demek ki annen babana hep öyle yapmış, olayı çözmüş,” dedim.

Gece uyukum kaçtı. Kalktım, gazete eklerinde ne denli bulmaca varsa hepsini çözdüm!

Seyhan ÖZDAMAR

OYUKÇUL BİR HİN

Ebru veya Zeynama

Bellek!
Bellekte sonsuza çalışan bir hafız var
İnsan hafızı bilir de
unutacakmış gibi dünyasına oynar

Seni bir öğretmenin karşısına çıkarmamın bu kaçınıcı günü
Kitapları yakmamın asırlığında elektrikle kesişmemin

Bellek!
Bellekte hafızdan öte oyukçul bir hin var
Durup dururken
kalbimi pat diye önüme atan biri

Seni unutmaya yortu yapıp inanmamın bu kaçınıcı günü
İnsan insan ya kendini kandırmak için elbisesine aşağıdan
ilikli

Bellek!
Bellekte parabolik aynalar var küçük
Gelin duvağına ışılan çocuk!

Seni meleklerle uçurmayı öğreneceğimin bu kaçınıcı günü

Ey yok oluşuna iştahlanan ahvalim daha ne kadar varsın
Yok oluşuna su dolu huy sürmeyi en doğru ben bilirim

Hüseyin ORSAY

GEÇENİN KARA BUĞDAYI

Şifalı sözcükler toplamıştım
Bütün kırgınlıkların için
Baharın eğrilen ipeği
Sürsündü ellerin boyunca
Alnımın dokunaklı yazı

Değişirdi başaklar boyunca
Gecenin kara buğdayı
Mum çiçekleri yakasında
Bir ırmaktır belki sevda bilmedik

Serdar ÇAKICIOĞLU

SUYA GİRERKEN ÇIKARDIĞIM SES

çok üzgünüm soyunacak
çağırdığımda miriam'ı
postalar puhu kuşları
damıtıldığında kan

sonra indiğimde suya
bekle dedim o değil
suya girerken çıkardığım ses
ne gördüyse oyдум

Oresay Özgür DOĞAN

/şimdi ey desem
yüzünde taş kaydıran dünya avaresi
yalnızlığın kaba rolünü üstlenen
ve acıya sadık kalan teslimiyet maskı
ey kaçık samimiyet
çıkarsam önüne öznesini kusan geceyi

YONTUYA KAMBUR

o noktalar
dikkatten kaçan merak uyandıran yıkımdan
boş anları değerlendirme etkinliğine yürüyen
az gelişmiş öznenin katedemeyeceği
yolu işaret ediyor.

Neyse!
açalım pencereleri denetim altına
alınmış bilgi ve mekân gezintileri için
küçük sevinç alıştırmalarına
hadi dersini almış saflık diyelim
damarlarda dolaşan o biçim tutarlılığına
büyük noksanlığı maskeleyen

veya biz kendine konuşan gecenin ruhu o saflığa
çok sıkıntılı geçiş sürecinde
anlama işlenmiş cömert sessizlik
aşkı karşılayan yeni olanaklar arayıcısı
çarmıhtan inen sorun çözücü yavaşmalar tutkunu
diyelim karanlığı koruyan imgelerle betimlenen

veya en iyisi
ele avuca sığmaz ölçüsü yazılı derinlik için benzerliği
dışlayan deneyimlerle yapılandırılmış yaratıcı evcil lirik
tutumun kendine çatlak arayan çıraklı dolgu ustalarına selam
duralım
olsun bitsin işte

sen acemisin bilmezsin görmezsin ama
yakılan ateşten sıçrayan fiyaka bu işte

sapla kendine bu sanrıyı
bu bir yolculuk değil bir eğleşme
cerrahsız yara yüzünde
Neyse ne işte!

açalım pencereleri
kırmızı ışıkta bekleyen o uzlaşma ahlakına
amade öncül afişlere
seyircisi olalım ölümüzün
kapalı gişe oynasın algıların korku filmi
böyle geçilsin akrebin sırtındaki nehir
böyle yazılsın kıyaslanmış cümleler
böyle geçip gitsin şeyler işte
böyle karşılaştınsın kısas. Ya böyle işte!

OTOPOETİK ŞİİR YA DA YENİ ZAMAN TARİKATI

Türker ÖZŞEKERLİ

Şiirde anlam konusu Ahmet Haşim'den Turgut Uyar'a kadar birçok şairin ele aldığı, tartıştığı konulardan biri olmuştur. Peki günümüze geldiğinde şiir dili ve şiir ile anlam arasındaki bağ ne şekilde kurulmaktadır? Bu yazının amacı şiirde oluşan hegemonik dilin penceresini aralamaya çalışarak, şiire ve şaire buradan bakmaya çalışmaktır.

Türkiye'de şiir tehlikeli bir virajda yol alıyor. Hangi tarafa devrileceğini ön görebilmek pek mümkün değil. Doksan sonrası şiirimizde, dili sadece basit bir aktarım aracı olarak gören anlayışı dışarıda bırakırsak, "İkinci Yeni" şiir anlayışına göre daha da kapalı bir dilin hâkim olduğunu söyleyebiliriz. Günümüz şiiri, şimdiki kadar yazılan şiirlerden farklı olarak şairin mahremiyetini özel alandan, kamusal alana taşıyarak yeni bir sunum ortaya koyuyor. Şiir dilini ikinci yeni şiirinden farklı şekilde duygusal, romantik vurgunun dışına taşıyarak oluşturuyor. Kendini özne olarak konumlandırmaktan kurtulmasa da bunu yaparken "Ben" arayışının ötesinde "Benlik" arayışına doğru yol almakta günümüz şiiri. Kısacası tehlikeli sulara yüzüyor olsa da şiir dilinde bir arayış olduğunu söyleyebiliriz. Şiirler, söylemlerini bir tür oyunla ve sık sık kullandıkları cinsel temalarla kurguluyorlar. (Evet burada özne şair değil şiir.) Bunun yanı sıra günümüz şiirinde başkaldırmanın onurlandırıldığı bir ortamda tektipleşen "anarşist" metinlerden kendini koruyabilen yok gibi. Bu şiir anlayışında, şiirin sadece gündelik hayatın basit bir yansıması olarak görülmediği açık. Ancak çoğu "şair" sadece ve sadece iki şeyle yetiniyor. Bayatlamış bir anlayışla gündelik hayatı kopyalayan şiirler yazmak ya da siyah bayraklı şiirlere sığınmak. Nedensiz ve amaçsız bir öfkeden beslenen şiirler birçoğu.

Yüksek perdeden bağırarak sözüm ona lirik söyleyişin "iyi" şiir olacağı gibi bir anlayışla yazılmış hepsi. Günümüz şiirini incelediğimizde şiirlerin birçoğunun ikinci yeni romantiklerinin gölgesinde "Ben" ile duygusal mırıldanmalarla yazılmış şiirler olduğu görülecektir. Birçok "şair" gerçekliğini gündelik hayattan kopyalanıp, şiire yapıştırarak şiirini oluşturuyor. Dille, anlama bir derdi yok. Dili, toplumsal düzeni oluşturan bir özne olarak düşünmüyor bile. Şair, dille inşa olmuş bir dünyayı "duygusal dışavurumlarla" tekrar bize göstermeye çalışıyor. Günlük konuşma dilinin sözcükleri kullanılarak yazılan "kolaycı" şiir anlayışını bırakmanın zamanı gelmedi mi? Dilin kendisi de başlı başına bir mücadele alanı değil midir? Şair "isyan" etmekle, öfkelenmekle bununla baş edebileceğini düşünüyor. Açın son on yılın edebiyat dergilerini, gün geçtikçe tektipleşen şiirler göreceksiniz. Gündelik hayatı yeniden nasıl kuracağımıza dair verilecek bir cevabı yok şairin.

Akışkan Şiir

Elbette bahsettiğimiz arayışın içerisinde, zamansal ve mekânsal bir kapsayıcılığı olacak şiirin. Evde, sokakta, işyerinde, okulda, otobüste, metroda, kahvede vd. birçok alanda yaşadıklarımızı; saatlerle, günlerle, sözcüklerle düğümleriz. Fakat şiir bir iç döküş, duygusal salınım değildir. Şiir bunun ötesinde birbirine yabancı olanlarla da ilişkilidir. Şiir yazma gereksinimi duyan insandan, kendi kendine mırıldanmalarını bir kenara çıkartırsak, geriye kendine tuttuğu ufak notlar kalır. İşte bu nedenle şiir hem mekânla hem de zamanla bağıni kurarken, son derece zor bir dönemeci dönebilmeyi göğüslemelidir. Akışkan imgeler kullanarak, yaşadığı coğrafyanın ritmini bozmadıktan sonra şiir ne işe yarar? Sıradanlık ve rutin

içerisindeki işleyiş tarihsel süreçte birçok kırılmalara uğramıştır. Yaşanan kırılmaların, dile yansımaması düşünülemez. Şiir, aynı zamanda yaşadığımız çağın bir parçasıdır. Yeni zaman tarikatıdır. Yaşadığımız çağın izlerini taşımayan bir şiir, bu çağın bir parçası olamayacaktır. Şiir, yüzünü artık nesnelere kaldırıp başka bir mücadele alanına döndürmelidir.

Şiir alanına ait olan her şey topluma da aittir. Doğduğumuz andan itibaren ondan izler taşırız. Gündelik hayatta akıp giden her türlü davranış, eylem, alışkanlık bize aynı zamanda ideolojik üretimin pratikte nasıl kodlandığının bir resmini çizmez mi? Şiirin diliyle bu kodları çözüp yeniden üretebilmelidir şair. Artık "makinalaşmak istemiyorum" diyebilmeli ya da İkinci Yeni şiirinin ötesinde bir şiir anlayışına doğru yol alabilmelidir. Özgürlük sınırlarını ne kadar genişletip, daralttığını göstermelidir bize. İşte bu nedenle gündelik hayatın kodlarını çözümlenmek tüm bu kavramların anlaşılabilmesinde bize kılavuzluk edebilir. Şair, artık dilini bu arayüzde inşa etmelidir. Şiir bireylerin gündelik yaşamdaki gerçeklikleri ile metin içinde oluşturdukları gerçeklik arasında bir köprü görevi görmelidir. Şiirde olmak, gölgemizi kaybetmek gibidir artık. O yola çıldıktan sonra şiirin gerçekliği sadece o şiirde var olmalıdır.

Üzerinde durduğum nokta; şairin yüzünü, kendi kendini üreten ve iç sesine göre özünü ve biçimini geliştiren bir dile çevirmesi gerekliliğidir. "Otopoetik" olarak adlandırdığım şiir anlayışı gündelik hayatın tekrarlarına kendi tekrarlarıyla yanıt verebilmelidir. Lefebvre'nin ifade ettiği, modern paradigmanın yapı taşını oluşturan tekrarlardan korumalıdır dilini. Dile kadar uzanan bu gizli tutsaklıktan çıkmanın bir yolunu arayıp bulmalıdır. Modern bireyin tutsak olduğu her şeyi bir kenara atmaya önce dilimizden başlamalıyız. Bireysel hayatın her alanında, her türlü kavramı olduğu gibi basit, önemsizleştirerek yapmalıdır bunu belki de. Bu önemsizleştirme dile yansımamalı, özensizce olmamalı. Otopoetik şiir, şiiri şiirin içinde inşa etmeli. Şiirini aynı zamanda sosyal gerçekliğin abartısında, parçalamasında denemeli. Yaşanan toplumsal değişiklikler, birey ve toplum algılarını şekillendirmekte ve gündelik hayat akışını etkilemektedir. Dayatılan gerçekliğin ötesinde yeni bir gerçeklik kuramayan şiir "Akışkan" şiir değildir. Gündelik hayatın gerçekliğini kabul etmeyen bir anlayışın dilini yakalamalı şair. Soluklanabilecek bir boşluk yaratmak için akışkan bir dil kullanmalı şiirinde. Gerçekliğini şiirinin içinde yeniden inşa edebilmeli. İnsanın davranışları, alışkanlıkları kısacası gündelik hayata dair yaptığı her şey sürekli bir değişim içerisindeyse, şair yazdığı şiirde de bunu başarmalı.

Çıktı!

Şair ve Hakikat,

[Şairin Zihin Temrinleri]

Hayati Baki,

Yazılı Kâğıt Yayınları, Ankara, 2015, 192 s

Çıktı!

Taşlara Düğüm

şiir

Hüseyin Köse

Komşu Yayınları / Yasak Meyve, İstanbul, Şubat 2015, 88 s

Aytekin KARAÇOBAN

1000+1 SORU

163
Deniz dibindeki tekne
rüzgarın su yüzünde çizdiği dalgalarla
söyleşiye durur kıpırtısız seferinde;
haberler alır onun yönünden,
hızından,
adından.

Yosun bağlayan çarklarının
özlemini bir yana bırakalım,
nasıl dile getirir pruvasından sarkan
bir mülteci elinin
yaşamı çağırır gibi sallanmasını?

164
Lağımın denize karıştığı yerde
onca yediği pislik yetmiyormuş gibi
balıkçının olmasına takılıyor bir balık.
Balıkçıdan bir pay biç kendine,
ne bol olsun, ne dar.

Kadın görüntüsünü
darağacına asıyor bir sıkımaşa:
Kocasını gurur duyuyor
tapusu sağlama bağlanan mülkünden.
Onlardan bir pay biç kendine.

Özgürlük sandığı duvara çarptıkça
sakatlanan beyniyle bir sürücü
bütün kuralların üstünde süzülen kral kartal.
Gürlüyor kornasıyla: "Çekil yolumdan!"
Bir pay biç kendine,
ne bol olsun, ne dar.

Alacağımı al üstüne,
herkeste bir payın yok mu?

Mine ÖMER

GÜZEL MERAK II

fıkırdak ateşte höpürder heves
kahkahanın beli incecik

hızla kamaşır sevmek iki delinin dudaklarında
ayaküstü kurulanır aşk

kadının acabalarında soyulur karmaşa
avuçlarında ezilir gözyaşı
kaç rengini kuşanan kuşlarla bakışır
ayaklanırlaş siler rujunu akşamın
yalnızlığa uzar güzel merak

yollarda güneşlenen yüzüne âşık adam
düm tek - düm düm tek'e ayarlı teni
sabahı okşar yürür

Berker YÖRGÜÇ

AYDINLIK HARABELER

Dumanımı beraberinde getirirsin gelirken
Ancak
İsten gözleri yanmayanlar ülkemize girebilir

Gökyüzünden payımız olsa da
Yadırganmaz penceresiz evlerde yaşamak

Adamların dinlemez sakalsızlığımızın mazeretini
Doyduğumuz, misafirliklerde ikram ettiğin kadar
Köküne toprak bulamadığımız ağacımız
Yalnız, dönüş yollarında büyür

Yetişemeyeceğim bir otobüsü uğurlarsın
Tok kalkıp benim oturmadığım sofralardan
Bizi tekme tokat yerimizden eder
Senin günübirlik duyguların

Yazıları çözülememiş uygarlığına çağır beni
Yalnız Mayaların bildiği güneş tutulmalarına
Benim yürürken dönüp dönüp arkaya bakmam
Önceden, azarlanarak sıradan çıkarıldığım içindir

Turgut TAN

YAĞMURDA ŞİİR

Geceye çıktım,
Baharla yaz kolkola,
Gezi parkı çiseleyen yağmur altında;
Bu dizeleri yazarken
Çiçekler bana bakıyorlar,

Ay, görünmeyen bulutları saklanmış
Karanlık renkler tablosu;
Yağmur durmadan yağmakta
Parkta kimseler yok

Sen İstanbulsun
Ne sevgiler sevgilik/ler gördün,
Kırgın aşkların da olmuştur
İstanbulsun sana yaklaşıyor

Eve dönünce perdeleri kapatıp
Işığı açıyorum
Huzursuz olan ülkem de
Işığın aydınlığı sadece...

Mangal kömürü kor ateşte sigara yaktım
Hatıralar ormanında
Yanan hayaller mi, gençliğim miydi? ...

Gece yataкта soluma döndüm uyudum
Bu şiirin bir adı da
Şiirler uyumasın olsun

HALİM YAZICI'DAN BİTMEYEN ŞİİR

Hüseyin PEKER

"merhaba baba
evimden yazıyorum sana
biraz mutlu muyum ne sanırım

sanmıyorum, yorgunum. karım
geçen ayın yirmisinde
saat on altı otuz beşte
bir dolunay doğurdu bana

..
kızım çatık kaşlı ve çıkarken ana rahminden
gözleri açık ve gülümsüyormuş yeryüzüne

ve meydan okuyormuş büyüciye öciye
sanki bu sevi götüresi dünyaya
mutlulukmuş gibi gelmek

kızma bana e mi koca zeytindağlı
seni birdenbire özledim

-ihtiyacın olursa bak ha
önce bana yazacaksın

demıştin ya

senin koynuna, kucağına
yüreğine ve kafana ihtiyacım var

köydeki o duvar
hani o doğduğun beyaz yüzü
evin kerpiç beyaz dumandan duvarı
yıkılıyordu az daha seninle beraber

..
o güzel babacan fransızcan
o şarkıyı dinlediğimde her seferinde
yüreğimde bir kıpırtı bir fırtına
yükü kalyonlarımla sana geliyorum

gözlerini yum
gözlerini gençliğim
o kadar açık ve gerçek ki
o kadar tutamamış olmam ellerini

anlatılmayan, hissedilen şeyler de vardır
diyordun ve genellikle suskun ve bir zeytin
tanisini çatlatırcasına gururluydun. şimdi de
suskunsun. ya da ben göremiyorum. körüm belki

..
sanırsın bu yazın hüznün
nazlı bir kızın
gözleridir dolunay

senden sonra köyün küçük bir sokağının adını
biliyor musun yazıcı sokağı koydu köylüler

küçük temiz bir de tabela astılar beyaz
hani kahveyle kasabın arasındaki sokak
hani çay içip tekrar çay içip tekrar
yağmurun altında tarlaya gittiğimiz

o sokak şimdi beni görünce korkak
ve yapayalnız adımlarla gözliyor

ellerini arkasına bağlamış
taklit edercesine seni
arkamdan dolaşiyor

..
ve ben hiç farkında değilmişim de
bu fırtınanın tarlaların ve usul
güzel kimsesiz yoksullukların
daracık çatıları çatık kaşlı
sokakları geçerek getirdim
onu tuttum oturttum
dolunay'ın kucağına

malum oyuncaklar
pahalı mı pahalı
ben de bir sokak
hediye ettim ona

koca zeytindağlı
sana hasretiz
yüreğine"

1- Halim Yazıcı'nın 1982 de yayımladığı *O Güzel Narin Gelin*'den aldığım yukardaki "Bitmeyen Şiir", adından da anlaşılacağı üzere iki açıdan (Bitmeyen) benzetmesini içine alıyor.

Daha önce "o güzel babamın akışında / yunt dağı'nı çakırcalı efe ateşinde" şeklinde tanımladığı babasını, bu şiirde tekrar gündeme getiriyor. Hem de kaybettiği günün hemen yakınında oturuyor, yanına diyor babasının hayalini. Kızı Dolunay'ın doğumunu muştularken, sanki babasını yanında istiyor gibi. Ölümüne itirazı var başka deyişle. Onun soyadını Çandarlı'daki Zeytindağlı beldesinin bir sokağına verdiklerini hatırlatarak, babasını doğuma çağırır gibi. Çok sevdiği babasını demeyeceğim. Çünkü burada konuşan Yazıcı'nın şair yüreğinin büyüklüğüdür. Burada dikelen "o akşam tutamamış olmam ellerini" diyerek büyüyen, görselleşen şair itirazıdır. Karşı çıktığı şey de; hayatın düz giden bu sürecine, yani doğum, yaşam ve ölüm üçgeninde insanın başına gelenleridir.. "Koca Zeytindağlı" derken babasına, onu Bergama'nın efeler yetiştiren Yuntdağı'na sivriltip anıtını dikmesi de boşuna değil o zaman..

2- Evet, adının bitmeyen şiir olması, belki bu şiir; kısaca (babamı bitiremeyeceğim) anlamını da içermektedir. Çıkardığı dokuz şiir kitabında Halim Yazıcı; şiirden pes etmeyecek varlığını kanıtlamıştır ilk bakışta. Bu şiirde ve ilk yapıtlarında Süreyya Berfe'nin "Kasaba" şiirindeki izler ve hisler yakınında seyretmekte olup, biraz Ataol Behramoğlu'nun, biraz da Necati Cumalı'nın ne Birinci Yeni'ye, ne İkinci Yeni'ye sığdırılabilecek yalın, doğa gerçeklerine yaklaşmış, çıkış noktasını toprağında yetişen limon kokularından, zeytinin delice patlamasından, baharın yanımıza kadar yaklaşan çiçekli böcekli konusundan almış, yeşillik kokulu, Seferis denizli, Lorca içecekli bir Akdeniz şiirine dönüştürmüştü. Onu son dönem Yunan şairlerinin çizgisinde düşünmek mümkün. Kavafis'i, Seferis ve Ritsos'u anımsatan nidalar, Lorca'nın doğadan kopup, konuşagelen yalınlığı Halim Yazıcı'nın da her yakasına egemen.. 2013'te yayımladığı *Küçük Taşlar İklimi*'nde de, bakmış olacak gibi değil İkinci Yeni'nin o imgesel dokusuna daha fazla yanaşır olmuş. Belediyedeki görevinden ötürü dönem iktidarının yarattığı suçlamalarla bir dönem cezaevine yatırılmış ve *Avluda Kuş Sesleri*, 2013'te Nâzım'ın *Dört Hapisaneden*'ine benzer duyarlılıkta, cezaevi penceresinden gözlemledikleriyle tamamlamıştır. Bu denli hızlandırılmış bir yaşam profili içinde, şiiri büyük değişimlere uğramamış, ama gizli ve derinden değişikliklerle günümüze kadar uzamayı ve yaşamayı başarmıştır.

Fesih VURAL

SANCI

*Vurulunca denizin yüzü / dağ dolanır diline
/ O an taşta yazılır son söz/*

I
diliyim ben şiirin
bir hayat okunur dilimden suya
bir kolunda yurdum ağlar
diğerinde ruhumun ikizi
hangi aradan geldik
hangi soruya karşılık
kime salıncak olduk
göğün göğsünde asılı

II
gidince martılar anlar deniz
sesin kokusunu
dalgalar ki bir düş
içinde insan dolusu
taneleri tenime dokunur acının
getir yurdumun yasaklı ezgisini
aşka dolanıp düşeceğiz dile
tutuşsak alev alır

III
sustun kime yaslandın şimdi
bir ay uzandı pencere bizsiz
vurulduğum öykülerin dili acı
yeter artık bir bahar doğursun bu sancı

3- H. Yazıcı'nın bu şiirinde ve sonraki şiirlerinde oldukça dikkatle izlediğimiz içeriksel donanımında ilk dikkati çeken; koruduğu *içtenlikli tavrıdır*.. Onu toplumsal donanıma da yakın tutan, bu içten yaklaşımlar, her yaşam değişiminde; şiirinde bir biçimde yerini korumuştur: "doğurduğu tüm dağlar kalktılar, panzerlerin üzerlerine" " her gün yağmur yağmalı / mümkünse lütfen" vb. dizeler onun sadece içtenlik sınırlarını, benzetme gücünü göstermek açısından değil, geçirdiği dolu ve hareket içeren yaşamına da yakınlık oluşturan örneklerdir.. "hasır çantasıyla koşan ölüme hazır gueverasıydın şiirin" dizesi bile onun her yer için çarpan kalbine iyi bir örnek teşkil eder esasında.

4- Orhan Kahyaoğlu, onun için "musikinin Yazıcı'nın şiirlerinde özel bir yeri vardır, musiki, şiirlerin daha çok yapısına yedirilmiş." dediyse, onun kitap adları ve içeriklerindeki "Aşk Cazdır" veya "Körfez Vapurları Blues" başlıklarının şiir içinde bir ritme esas teşkil edeceği inancı da yeşerir içimizde. Sanırım yaşantısının bir diliminde caz müziğine olan ilgisi de; toplu şiirlerine *Beyaz Caz Sokağı* başlığını vermesinde etkendir. Onu beyaz tutuşu da sevgisine açık olma imasıyla pekişmektedir öncelikle.

Hüseyin Avni CİNOZOĞLU

ILLUSION

Bu gün şehrimize başına yeşil sarık dolamış gizli bir kâfir
[gelecek
Bu gün şehrimize meşhur bir hırsız ve katil gelecek

Çünkü paradan oluşan bir putu var Mukaddes Kâbe'yle
[arasında
Sanırsın Anayurt Oteli patronu faşist bir Zebercet

Yıkma, diyorum Zebercet ecdâd yadigârı şu üçüncü sınıf
[oteli
Otelci değilim nâmımı yeniledim ben bir Pansiyonistim,
Diye bana laf yetiştiriyor arsız suratı ve eğri ağızıyla
PAN SİYONİSTİM PAN SİYONİST!

Üstelik oldukça fiyakalı bir madalyam var
Gömlek değiştirdim yerlerde sürüklenecek engerek misali

Nasılse zeval bulacak tahtın pek yakında
Sana imdat eylemeyecek o arsız put

Ben bir solukta koşuyorum Mekke'ye
Sevgili bir dostu yoksul Muhammed'i arıyorum
Nerededir kasrı, köşkü, sarayı, diye soruyorum
Bir çocuk hayretle bakıyor:
- Muhammed'in kasrı, sarayı, köşkü yok
Mescide bitişik iki odalı kerpiç bir evde oturur
Gönlü gani muhabbet burcunda senin gibi o da fakir
Lâkin Beyt-ül Mal'ı gözü gibi korur

Çıktı!

Yenilmiş Bir Medeniyetin Sesiyle

Toplu Şiirler

Ali Asker Barut

Simmar Yayınevi, Mayıs 2015, 570 s

Çıktı!

Yüzüm Bir Kentin Anı Defteri

Deneme % Anı

Ali Asker Barut

Simmar Yayınevi, Mayıs 2015, 232 s

BİR DÜNYALI-NIN MESAFESİ: YAKINIMDAKİ UZAK

Gökhan ARSLAN

Her insan sürgünde hisseder kendini. Her insan bir şeylerin yabancıdır. Kimisi yaşadığı yerin, kimisi bütünüyle dünyanın, kimisi de evinin yabancıdır. Ama öyle bir an gelir ki, çoğu şair kendi gövdesinde bile bir sürgün hayatı yaşar. Sanırım bir şairin en çok yaşadığı sorunlardan biridir bu: Aidiyet duygusunu toptan yitirme, kendini hiçbir yere ait hissetmeme ve sürgünde yaşama. Şu da bir gerçektir; çoğu şair gönüllü yaşar bu sürgünü. Ayrılmanın, yabancılaşmanın, inzivaya çekilmenin ve kendini izole etmenin yollarını arar sürekli. Çoğu zaman başarır da bunu. Gönüllü sürgünün öznesine dönüştürür kendini.

Bir Dünyalı-nın Mesafesi (BDM, Hel Şiir, 2014), böyle bir şairin kitabı işte. Levent Karataş'ın kabullendiği, kendine kabul ettirdiği sürgünün kitabı. Henüz yirmi yaşındayken çıkardığı *Düşüyorum Galileo* (Broy, 1992) kitabı bile bu sürgünün ipuçlarını veriyor aslında. Düşen bir şair var sonuçta. Dünyadan düşen, ayrılan bir özne. Karataş'ın uzun bir aradan sonra ardına çıkardığı *Masal* (Yasakmeyve, 2008), *Bir Doğu Uykusu* (Artshop, 2008), *Güzel Cumartesi* (Yasakmeyve, 2010), *Piyano Fabrikaları* (Seçme Şiirler, Düşülke, 2014) ve *Bir Dünyalı-nın Mesafesi* kitapları, onun bu dünyadan ayrılma imgesinin, sürgünde yaşama olgusunun birer izdüşümü.

BDM, yekpare bir kitap. Buna rağmen, yani her ne kadar kitap 'Uzak Okur' ve 'Mutfak' olarak iki bölüme ayrılmış olsa da, Karataş arada nefes alacak başka boşluklar da bırakmış okuyucuya. Kitap 'Ben' başlığını taşıyan ve şiirlerden bağımsız duran bir metinle açılıyor. Her ne kadar şiirlerden ayrılmış gibi görünse de, okuyucuyu yönlendiren bir yanı var bu metnin. Dünyaya uzak olma, mesafeli durma, yabancılaşma kavramlarına da bir tür giriş niteliğinde bu metin. Üstelik şairin arasına mesafe koyduğu sadece dünya da değil. "*Aile albümlerinde hiç çocukluk fotoğrafım yok.*" cümlesinden anladığımız kadarıyla, Karataş'ın çocukluğuyla da görmek istediği bir hesabı var. Dünya gibi, çocukluk günlerinin de şairden gittikçe uzaklaşması söz konusu. Çocuklukla araya konan bu mesafe, ilk gençlik yıllarının gittikçe uzaklaşması kitabın birçok yerinde karşımıza çıkıyor. Nostalji duygusunun ağır bastığı, geçip giden günlere ağıtların yakıldığı bir süreç var şiirlerde. Kitabın daha başlarında yer alan 'Yeminli Karateci' (s. 8) şiiri, bu nostalji duygusunun tavan yaptığı şiirlerden. Bir zamanlar gürbüz ülkücülerin yetiştiği karate salonlarını gözümüzün önünde canlandıran Karataş, "*İki film birden / Çocukluğumuzun en mühim hatırasıdır / Ve en fiyaka şakasıdır büyük çocukluğumuzun*" dizeleriyle de, 70'li yılların sonunda patlayan erotik film endüstrisine götürüyor bizi. Yine bir sonraki şiir olan 'Yangın Var' (s. 9) şiirinde de bu sefer bir itfaiye aracı oyuncağıyla karşılaşıyoruz. Hemen ardından gelen 'Çiçek Dürbünü Satıcısı' (s. 10) ise, bu sefer çocukluktan alıp gençlik çağlarının başlangıcına götürüyor okuyanı. Anı defterleri, kukuletarlar, joint kültürü, The Who ve Leonard Cohen gibi sanatçılar ve kolej yılları çıkıyor karşımıza.

Ağır hasarlarla çıktığı belli olan gençlik dönemi, 'Bütün Hikâye' (s. 31) şiirinde yalın ama vurucu bir şekilde yer buluyor kendine: "*bir sarhoşluk sabahı, bir evdeydim / bu şarkıyı dinlemiştim / kanamıştı kalbim, kıpkızıl*". Aynı duygu 'Seni Seviyorum, Gerisi Patlıcan' (s. 34) şiirinde de açıkça görülüyor. "*çok havuçlu çin yemekleri yediğimiz öğlelerden / beni bıraktığın gri kıyamet yağmurlu tramvaylı akşama...*" şeklinde

devam eden dizeler, Karataş'ın gençlik yıllarına olan mesafesini de bütün şiddetiyle hatırlatıyor.

Girişteki 'Ben' isimli metinde ilk olarak çocukluk/gençlik yıllarıyla arasına giren uzaklığı vurgulayan Karataş, daha sonra "*Gerçekte ne kadar ne denli hayata ara verdiğimi bilmiyorum*" diyerek, yaşamda nasıl bir sürgün gibi yaşadığını da anımsatıyor. Zaten, "*Bütün kütüphanelerin yıkıldığını, bütün poetik hareketlerin eskidiğini, bütün büyük şiirlerin sonunda klasik olduğunu görmüş; ben ve siz olarak artık saçma zamanların geldiği inancıyla yazılmış şiirler*" cümleleri de Karataş'ın mesafe algısını anlamak için yeteri kadar ipucu veriyor. Söz konusu yabancılaşma durumu, hayatın bütün alanlarına bir karşılık buluyor böylelikle. Büyük şiirlerin bile artık eskidiğinden yakıman şair, ilk bölümün adına 'Uzak Okur' adını vererek, bir anlamda okuyucuya da bir mesafe koyuyor arasına. Belki de bu gönüllü sürgün, rıza gösterilen yabancılaşma durumunu, okurdan anlamasını beklemediği için.

Hayatın bütün alanlarına nüfuz etmiş yabancılaşma demişken, hayatın kendisi de bu süreçten payını alıyor elbette. "*Giden uçaklara inanıyoruz / Gelmeyen trenlere*" dizelerinin yer aldığı 'Havadan Sudan' (s. 6) ve "*Yorulmuş diyem başlıyoruz güne*" dizeleriyle açılan 'Yorulmuş' (s. 7) şiirleri, hayata dair bıkkınlığın birer göstergesi gibi. Yine de tüm bunların bilinçli bir tercih olduğunu da vurgulamaktan kaçınmıyor Karataş. 'Mutfak' (s. 41) şiirin açılışını, "*Bu ıssızlığı buraya ben getirdim / Benim hiçsizliğim, benim yokluğum bu*" dizeleriyle yaparak, farkındalık duygusunu da belirtmiş oluyor: Evet, her şeye karşı mesafem var ama bu mesafeyi ben koydum buraya!

Hazır 'Mutfak' şiirine gelmişken, bu şiirin kitap için ayrı bir önemde olduğunu düşünüyorum. Hem barındırdığı göndermeler hem de şairin geçmişine dair gösterdiği izler açısından, belki de kitabın dinamosu bu şiir. Şiire baktığımızda, Karataş'ın her şeyle araya koyduğu mesafenin nedenlerini de bulma şansını elde ediyoruz. İntihar eden Macar şair Atilla Jozsef'den ünlü Arjantinli gitarist Atahualpa Yupanqui'ye, suzinak makamı Selanik Zeybeği'nden Osmanlı klasiği Nikriz Peşrev'e, Jorge Luis Borges'in *Tanka Defteri*'nden Yusuf Atılgan'ın *Anayurt Otel'i*'ne ve Zeki Müren'in *Bıldircin Yağmuru*'ndan Tarantino'nun *Rezervuar Köpekleri*'nde geçen 'lookin' for some happiness' şarkısına kadar birçok isim, kitap ve şarkı, Karataş'ın yalnızlığına da eşlik ediyor. Dikkatle bakıldığında, yapılan bütün göndermelerin, genel anlamda kederli bir durumu işaret ettiği görülüyor. Bu da ister istemez, şairin içinde bulunduğu sürgün halini anlamamızı kolaylaştırıyor.

Levent Karataş'ın daha ilk kitabından beri yazdıklarına dâhil ettiği olgulardan biri de müzik. Bunu yazdığı her şeyde kolaylıkla hissedebiliyoruz. *Bir Dünyalı-nın Mesafesi* de bu özelliği bünyesinde yeteri kadar barındıran bir kitap. Diğer yapıtlarında olduğu gibi, bu yapıtta da müzik, başından beri vurguladığım o uzaklaşma, kaybolma haline eşlik ediyor aslında. Hani ayrılığın, gidişin, sürgünün de bir müziği varsa eğer, Karataş bu müziğin, bu seslerin peşine takılıyor işte. Seçme şiirlerinden oluşan kitabına *Piyano Fabrikaları* ismini vermesi bile bu açıdan önemli. İnsan sormadan edemiyor; son daktilo fabrikasının da kapandığı bir çağda, kaç tane piyano fabrikası kalmıştır acaba?

Karataş müzikle kurduğu bu ilişkiyi, 'Jazz', 'Rock' gibi şiirlerinde doğrudan şiirin ismiyle yansıtırsa da bununla sınırlı kalmıyor. 'Hicaz' şiirinde sanat müziğini, 'Doğaçlama' şiirinde atonal müziği, 'Mutfak'ta tango başta olmak üzere birçok müzik türünü, 'Barok' şiirinde de Barok dönemin kilise müziklerini akla getiriyor. Hatta yer yer popüler müzik, türkü ve arabesk formlarını bile hissetmek mümkün. Yine de bu kadar çok müzikal göndermeye karşın, insanın kafasında daha çok cazın etkisinin kaldığını söyleyebilirim. Bir tür isyan müziği olarak algılayabileceğimiz caz, Karataş'ın isyanında da kilit rol üstleniyor. Cazın zaman zaman bilinçli bir dağınıklığa olanak

sağlayan yapısı, Karataş'ın şiirlerinde de benzer bir duygu yaratıyor. Bu nedenledir ki, kitabı okurken hem öfkeye ve hem sevince, hem de coşkuya ve sessizliğe aynı anda tanık olabiliyoruz. Açıkçası kitabı ilk okuduğumda hissettiğim şeydu: *Bir Dünyalı'nın Mesafesi*, sanki caz dinlerken trans halinde yazılmış şiirlerden oluşuyor.

Yine kitapta müzik kadar etkili olan yönelimlerden biri de sinematografi. Yani Karataş'ın yazdıklarının okuyanın zihninde uyandırdığı imgelem. Zaten en baştaki 'Ben' metninde, Karataş'ın iki defa sinema eğitiminden geçtiğini söylemesi de bu durumu kanıtıyor. Neredeyse kitaptaki bütün şiirlerde ama en çok da nostalji ve çocukluğa dayalı olanlarda güçlü bir görsel yapı var. İnsan okuduğu her dizeyi zihninde canlandırabiliyor. Bütün bir kir kitap, bir filmin sahneleri gibi duruyor. Sonra da bu sahneler birleşip filmin tamamını oluşturuyorlar. Ama yine de biliyoruz; bu film gitmek hakkında. Gönüllü sürgün olmak, bilerek uzaklaşmak, kendini dış dünyadan yalıtılmak hakkında. Bunun için de kapanması gereken defterler, görülmesi gereken hesaplar var. Bu hesapların başında da artık çok eskilerde kalan çocukluk günleri ve eski arkadaşlıklar geliyor.

Karataş'ın kitabını sinematografik bir yapıya büründüren sadece şiirlerin görsel hafızadan beslenmesi, okuyanın algısında görüntüler yaratması değil elbette. Mesela bir yerde yönetmen Woody Allen'in ismine rastlayabiliyoruz, 'iki film birden'in moda olduğu yıllara gidebiliyoruz. Ya da olmadık yerde *Anastasia* ve *Rezervuar Köpekleri* filmleri çıkabiliyor karşımıza. Yani dolaylı yoldan ortaya konan görsellik kitabı nasıl etkiliyorsa, aynı etki doğrudan yapılan göndermelerle de destekleniyor bir bakıma.

Şimdi şöyle düşünelim; eğer bir kayboluş ya da uzaklaşmadan bahsediliyorsa, mutlaka bunu destekleyen olgular da vardır yanında. Bu gibi durumlarda insanlar (en azından ben öyleyim) belli başlı şeylere sığınır. Sığınılan bu limanlar da genellikle hem çöküşümüze hem de yeniden dirilişimize aracılık eden müzik, edebiyat ve sinema gibi kavramlar olur. Yani bir yerde gönüllü sürgünlük durumu varsa, mutlaka o sürgünlüğün ruhuna uygun şarkılar da vardır. Tıpkı kederli filmlerin ve karamsar şiirlerin olması gibi.

Bir Dünyalı'nın Mesafesi'ne bütün bu açılardan yaklaşmak gerekiyor. Eğer bu kopma/uzaklaşma halini anlamak, hatta hak vermek istiyorsak, bu yaklaşım da bir gerekliliğe dönüşüyor. Kopma tek başına olmuyor çünkü. Bazen bu duruma eşlik edecek yoldaşlar gerekiyor, yol gerekiyor.

Hani Ahmet Kaya o güzelim şarkısında "Bu yalnızlık benim, ilişmeyin!" diyor ya. Levent Karataş'ın da söylediği aslında bu: Bu mesafe benim, ilişmeyin!

Çıktı!

İnsanın Kimsesi

şiir

Ahmet Çakmak

Noktürn Yayınları, İstanbul, 2015, 80 s

Çıktı!

Eskikent Kırgınlıkları

şiir

Ahmet Çakmak

Noktürn Yayınları, İstanbul, 2015, 64 s

İKİ'LER

I

Genç kadını toprağa mayaladılar
Sessizlik sonrası sessizlik

II

Biz yaprak olmaya sonbaharda imrendik
- Cık, cık cık

III

Acı kirlenirdi
Sen karanlığa ay olurdun

IV

Bir sözcüğün telaşı yüzündeki
Kızıl çiçekler gibi...

V

O günlerin rüyasıyım
Diller eskidi, yollar ki bölük pörçük

VI

Kenger;
Sürgün dehası şiirin

VII

Yalnız adamlar tanıdım dilinde
Dilin; bir leyleğin göçüydü ovaya

VIII

Sesim yiterdi şaşı
Yağmur acılı topraklara yağardı

IX

Sağ yanağında ölüm vardı
Ve kadın ölümü topluyordu ağıtlarda

X

Çukurova güzel bir kadın değildir
Bir yaprağın sararmasında

Duran AYDIN

SESİ UÇURUM

Çatırdayan kış sesleriyle
Bahara akarsa yurdum
Yamaçlarım kanat seslerine uyanır

Sıradağlar yollarına ulanır
Nehrimde ömrünü yuduğunda
Beşikte çocuk masalları gülümser yüzünle

Sana düşen bir güneş tutmak
Rengi emeğin olan
Anne kederli pencereelerde

-Çünkü gülden almışsın gücünü

ŞİİR VARDIR, İNSANIMIZ ŞİİR OKUYOR!

Hasan EFE

Bu başlıkta büyük bir iddia var, diyeceksiniz. Yetmedi, kızacaksınız, yetmedi kaleme sarılıp da birçok şeyler yazacaksınız, yetmedi... Ne dersenez deyin, ben halkımız şiir okuyor, hatta çocuklarımız da şiir yapraklarıyla oynayarak büyüyor, diyeceğim!

Durup dururken, bu da nereden çıktı?

11-13 Mart 2011 tarihleri arasında *Akköy* dergisinin düzenlemiş olduğu, “Şiirin Şimdisi ve Geleceği” konulu bir kapalı oturumdaki bildiri ve konuşmalardan*. Bu çalışma Türk şiiri adına güzel ve kalıcı uğraşlardan biriydi.

Bana öyle geliyor ki, şiir üretildiği alanda tüketiliyor. Okurla buluşmuyor, buluşamıyor.

Bunlar birçok dergide, etkinlikte zaten söylenip yazılmış.

Hangi dergi, hangi edebiyatsever, hangi şair buna “Hayır” diyebilir?

Sincan İstasyonu’nda yaşamdan aktararak ara ara yazdığım izlenimler yazın ve edebiyatla ilgili. O yazıların bazılarını “ben” diliyle yazsam da bazı okurlar “biz” dilini varsayıyor. Okur istediği gibi algılayabilir.

Niye buraya geldim?

Şundan, Anadolu insanı şiiri seviyor; derdini, düşüncesini şiirle anlatıyor. Dügünde, dernekte, şölende, bayramda, seyranda... şiir okuyor.

Kendince bir *şiir biçemi* oluşturup *yaşamını zenginleştiriyor!*

Üç beş dostuyla birlikte olduğunda konuşmaları arasına uladığı bir iki süslü lafla kendi üstünlüğünü koyabiliyor ortaya!

Farklı bir insan, farklı bir birey olmanın tadına varıyor. O, şiirin anlam katmanlarını bilmiyor, bilmesi de olası değil. Zaten onu ilgilendirmiyor. İlgilendirmese de o, çok sevdiği bir manzumeyi dostuyla paylaştığında, “Bu çok manalı bir şiir” diyebilir. Onun “mana”sı “günlük devinimin alanı”yla sınırlı kalsa da ruhunda bir şiiri yaşattığını var sayıyor.

Sonuçta şiiri ötelemiyor!

Ama hangi şiiri?

Bu sorunun yanıtı şimdilik havada asılı kalsın, biz yaşama dönelim.

7 Temmuz 2011’de Pazar’dan (Rize) Damar’a (Murgul-Artvin) geçtik. Bir iki gün yöre insanlarıyla oturup kalktık, gezip dolandık, yiyip içtik. Onlar anlattı ben dinledim.

Ben sordum onlar yanıtladı.

Ben anlatınca onlar dinlemedi!

Çekici, akıcı ve açık bir konuşma mı bekliyorlardı benden, bilemiyorum.

Bu benim de işime geldi, hep dinledim. Arada ben sordukça onlar anlattı. Kendi adıma birçok şey öğrendim. Sözelimi bir kivi bitkisinin gelişip ürün verebilmesi için dişilerin yanında erkek kivilerin de olması gerekiyormuş! Gökyüzündeki yıldızların... neyse bunlar şiire değil, yaşama dahil diye düşünülebilir.

Yanımda orali bir arkadaşla Damar’ın alt mahallerindeki ara yoldan bahçelere doğru konuşarak yürüdük. Güneş tepemize inince bir kulübenin önündeki terasta oturup karşı yamaçları seyretmeye başladık.

Bu bölgede bakır madeni çıkarılıyor.

Karşımızda madenin yitirdiği yaralı bir dağ!

Şimdi yavaş yavaş canlanıyor, yıllar önce yitirilen doğa. Orman olmasa da dağın yamaçları yeşile dönmüş.

Arkadaş, doğanın bu olağanüstü değişiminden öyle etkilendi ki, çocukluğunun geçtiği bu toprakları seyredip anlatırken arada

durup, “*Şairin de dediği gibi... şairin de dediği gibi...*” diyerek sözünü sürdürüyordu. İlkin pek aldırış etmedim, ama daha sonraki “*anlıyor musun, şairin dediği gibi...*” deyip konuşmasını ardıllayınca anlattıklarını dikkatle dinledim. Bir ara durdu, bana baktı, bir başka konuya geçecekti ki ben, “Az önce anlattıklarını hangi şair söylemişti?” deyince başını yana çekerek, “Eski zamanlarda bir şairmiş canım ben de bilmiyorum,” diyerek kestirip attı.

Sustuk, rüzgârın uğultusunu, kuşların sesini dinledik üç beş saniye.

“Konuşmada sözünü ettiğin şairin o dizelerini tekrarlar mısın?” dediğimde, elini havada savurarak, “Vakti zamanında etmiş bir söz, lafımın ortasında karıştı gitti,” deyip güldü. Ben de güldüm.

Aslında konuşmasının arasında bir şiir, bir dize de yoktu!

Ama o, anlatımını güçlendirmek için, “*olmayan şair*”in “*olmayan şiirinden*” söz ederek kendini farklı kılıyordu.

Üç beş gün sonra yolumuz Bayburt’a düştü.

Bayburtlu Zihni’nin yaşadığı bu toplarda dolanırken yol kenarındaki bir afiş.

17. Uluslararası Bayburt Dede Korkut Kültür ve Sanat Şöleni

Birçok etkinliğin yanı sıra yazarlar ve şairler... Gözümü temmuz güneşinden koruyarak adları okumaya başladım, içinde benim tanıdığım iki şair vardı.

Kentin cadde ve sokaklarında dolanıp bakınırken gazetelerin satıldığı büfeler ve kitapçı dükkânlarıyla (kırtasiye) karşılaştım. Kitapçının vitrininden kitapları seçmeye çalışırken içerinden, “Buyrun, hoş geldiniz...” çağrısına, “şöyle bakıyordum, herhalde edebiyat dergisi gelmiyor buralara,” deyince kitapçı (siz kırtasiyeciyi deseniz de olur) geri döndü, iki edebiyat dergisiyle kapının önüne gelip bizi içeri davet etti.

Girdik!

Edebiyattan, yazıdan, çizgiden konuştuk. Ne iş yaptığımızı, nereli olduğumuzu sordu... Yanıtlarımızla sevindiler. Dükkânın sahibi olduğunu sandığım tezgâhtar, okumanın pek yararlı olup insan ruhunu huzura erdireceğini söyledi! Bizim gibi birileriyle konuşmaktan çok memnun kaldığını ifade etti.

Elindeki dergileri sehpaye koyup, “İsterseniz götürebilirsiniz,” dedikten sonra bize çay söyledi. Süzgeçten geçirilmeyen çayları içip teşekkür ettik.

“Eğer yolunuz düşürse önümüzdeki yıl kültür ve sanat şölenine de gelin,” derken içeri bir müşteri girdi. İzin isteyip kalktık.

Daha sonraki günlerde yönümüzü Gümüşhane’ye çevirdik. Raslantı bu ya orada da...

18. Uluslararası Kuşburnu-Pestil, Kültür ve Sanat Şenliği

Etkinlik biz gelmeden önce başlamış. Akşam Harşit çayı kıyısında dolanırken şiir sesleri aktı kulağımıza. Ara ara fondaki müzikle *okunan manzumenin* nereden geldiğini çıkarmaya çalışırken Gümüşhane vadisinin yamaçlarında dağılıp gitti sözcükler. Seslerin kaynağını bulduk. Belediye binasının yanındaki parkın bir köşesinde düzenlenen platformda şairler şiirlerini okurken bir kenara ilişip başladık dinlemeye.

Yanımdaki bir adam elini göğsüne koyarak, “Hoş geldin,” dedi. Sonra şiirini okuyan şairin beden dilinden de etkilenecek, “Yaşa, Varol...” seslenişleriyle kendinden geçti.

Şair yerine oturunca o, coşkusunu yatıştırıp bana döndü, “Ne anlamlı okudu ya!” diyerek sırası gelen diğer şairi alkışlamaya koyuldu. Aynı coşku, aynı heyecan sürüp giderken kolumu tuttu, “Bak işte bu şiir öbürlerinden daha manalı!” demesin mi? Şiir okuma etkinliği bitti, plaketler verildi. Herkes parkın farklı köşelerine dağılınca beş altı kişi kaldık, müzik grubunu izlemek için. Az ötemde oturan orta yaşlı bir adam, “Hoş geldiniz,” dedikten sonra bize içecek ikramında bulundu.

Etkinlikler için gelip gelmediğimizi sordu. Burada bulunuşumuzun bir rastlantı olduğunu söyledik.

Konuşmanın ilerleyen dakikalarında kendisinin Gümüşhane Belediye Başkanı olduğunu söyledi. Şenlikle ilgili konuştuk biraz. Şairlerin kimler olduğunu sorduğumuzda bir program listesi verdi. İstanbul, Erzurum, Gümüşhane, Trabzon, Bayburt... gibi illerden 21 konuk şair katılmış.

Şiir dinlemeye geldiğimiz için sevindi, başkan.

Başka bir işi olması nedeniyle izin istedi. Kalkmadan önce bize Gümüşhane'de kaldığımız sürece herhangi bir gereksinimimiz olur, düşüncesiyle cep telefonunu verdi. Teşekkür ettik. On beş dakika geçince biz de ayrıldık.

Bir gün sonra kentin ana caddesinde dolanırken bir kitapçı (kırtasiyeci) dükkânı çıktı karşımıza. Kaldırımında ve içeride Çin malları oyuncaklar da alıcı bekliyordu! Adımımı içeri attığımda gözümü raflarda gezdirirken dikkatimi "çok satan kitaplar" çekti. Alt bölümdeki dergileri görünce eğilip karıştırmaya başladım.

Bu davranışım kitapçının dikkatini çekmiş olmalı ki, "Aradığınız bir dergi var mı?" demez mi!

Doğrulup, "Belli bir dergi yok, öyle bakıyorum," deyince işaret parmağını masaya doğrulttu, "Yenileri orada," diyerek güldü. Rafların önünde biraz daha oyalandım. Dışarı çıkarken, "Buyurun oturun," diyerek tezgâh altındaki tabureleri sürdü önümüne. Masadaki dergilere baktım; nisan, mayıs, haziran aylarının.

"Bunların satışı nasıl?" dedim. "Fena sayılmaz," dedikten sonra, "Sizin aradığımız belli başlı bir dergi var mı?" deyince kısa bir süre durdum. Usuma ilk gelen ve dağıtımının buralarda da olabileceğini düşündüğüm dergilerden birkaçını sıraladım, "Gösteri, Milliyet Sanat, Varlık..." diye. "Diğerleri değil de bir ara Varlık geliyordu, beş altı okuru vardı, şimdi o da gelmiyor," dedi.

Öğretmenlerin de okumadığından yakındı. Bu ara yanımdaki dergileri gösterdim ona.

"Bunlar gelmiyor," dedi.

Dergileri alıp karıştırdı, çıktığı kentleri, yazarları, şairleri inceledi. Bana dönüp, "Bunların okur sayısı nasıl?" dedi. "Eh, şairler okuyor!" deyince şöyle bir toparlandı, "Şairler için mi çıkıyor?" dedi. "Hayır, ama öyle," dedim.

Kafası karıştı.

Oturup dergi ve okurlarla ilgili olanları anlatsam anlamayacak, belki ben anlatamayacağım. Bir ara beyefendinin kafasını karıştırsam, merak eder de dergi izlemeye başlar mı? diye düşündüysem de vazgeçtim. Kitaptan, dergilerden konuşurken, "Burada iyi okur kitabımı ve dergisini buluyor," dedi. Ben merak edip, "Nasıl buluyor?" deyince, "İnternette ya da gazetelerin kitap eklerinden okuyacağı dergiyi belirleyip getiriyor, bu kişilerin beğenisi daha iyi," deyip birkaç kitap ve dergi adı söyledi elindeki dergiyi karıştırırken. Şaşkınlıkla, "Demek beğenisi iyi olanlar..." derken ben, sözümü bitirmeden o, "Okur kendi yolunu bulur, ama yayınevi ve dergilerin ona bu yolu açması gerek," dedi.

Ben, beş altı dergi adı saydıktan sonra, "Bu dergiler size gönderilse rafların üstüne ya da açık bir yere koyar mısınız?" deyince düşünür gibi yapıp, "Kâr'ı kurtarmaz," dedi. "Diğer dergilerin kâr'ı kurtarıyor mu?" dedim. Masanın üzerindeki E..., D... dergilerini alıp, "Okunduğu için kurtarıyor," dedi. Yolda yolakta okumak için yanıma aldığım dergilerden ikisini bırakıp ayrıldık. Beş altı kente de buna benzer izlenimlerim oldu. Genel olarak bakıldığında ülkemizde okuyan az. Durum böyle olunca şiir okuyanı da daha az.

Öyleyse bu şiir sevgisi nereden geliyor?

Şiirin içindeki giz mi?

Belki!

Şiirin art alanlarındaki anlam örgüleri mi?

Sanmam.

SAÇLARIM BAKIŞLARINLA RENGÂRENK

Her şey için zamanım vardı aslında
köpeklerle oturmaktan ergen bu marulların yıkamasından
başka
karşıda gözlerini gözlerime diken
bu koyunu şimdi ne yapayım?

Gönlümün neresinde otlatayım bu koyunu
ya da her sokağa tutduğunda dilekleri yolu kapatan
bu ağaca mı bağlasam?

Bu günden itibaren artık hiçbir kornayla
kaplumbağaların mübarek adımlarına iftihar etmeyeceğiz
kararımız belli--

Ben yarından sürekli ayakkabılarının şikâyetini
çiftleyeceğim

ve sen saçlarımın can sıkıntısını sayacaksın/say
bakışlarınla rengi kaçan saçlarım savrulsun
gitsek her taraftan Hazar da gözükecek işte

ellerimi yavaş tut yavaş ve yahşi
deniz tutması her cezr-i medle âşık olur

dalgalarını bana yazabilirsin

gözlerime çakılıp kalma öyle

yerine birkaç mısır daha döndür ateşte

Bekle bahar gelsin

gelirse açılır koyun kandilleri!

Ya da sıradan söylemin dışında, farklı bir dil örgüsü mü dikkatini çekiyor insanlarımızın? Her neyse, ama şiirsiz de edemiyor!

Alın bir *Posta*, bakın kaç şair (!) manzumesinin yanında vesikalık fotoğrafıyla size gülümsüyor!

Edebiyat dergilerinde *Asıl şiirin nasıl olacağı?* tartışılırken, *Şiiri okura nasıl ulaştırabiliriz? Nasıl okutabiliriz?* soruları da gündeme gelmeli.

Bana öyle geliyor ki, şiir farklı bölge ve coğrafyalara götürülmeli.

Değişik coğrafyadaki şiir severleri, kendilerinden uzak olan kentlerdeki edebiyat ve kültürel etkinliklerle tanıştırmak, şiirin iletişim kanallarını açık tutmak pek olanaksız olmasa gerek.

Şiiri merkezden taşraya taşımak, oradaki okurlara, *asıl şiirin* oluşumuyla ilgili ipuçları vermek güzel bir söylem! Bunu, sanal ortama değil de yaşamın gerçeğiyle sağlamak gerekir, diye düşünüyorum. Şair şiirini okurken dinleyici ona dokunup sarılabilmeli, ellerini açıp oturduğu yerden zıplayabilmeli.

İyi de, bu nasıl olacak?

Ben de bilmiyorum!

Oturup tartışılın.

Özellikle de Ayten Mutlu'nun, "...Şiir de tıpkı Türkiye gibi, özellikle din ve cemaat baskısı altında..."** saptaması göz önünde tutularak.

Yazımın başına dönecek olursam, şiir var, insanımız şiir okuyor!

Hangi insanımız?

Hangi şiiri?

Osman Serhat ERKEKLİ

158

Uçmak mızraklamak mı havayı? Kuşlara sormalı...
Mızrak tarihte kaldı. Kuşlar hâlâ var. Tanrı ile yarışılmaz.

159

Büyük diller hem anlatım zenginliği tanıyor hem de
tanınma kolaylığı sağlıyor. Bizden sadece Nâzım Hikmet
tanındı. Yeni Grekçe büyük dil sayılır mı bilmiyorum ama
Kavafis, Seferis, Ritsos, Elitis gibi şairler çıkardı.

160

6 Mayıs 2015. Ramis Dara ile Kadıköy İstanbul'da Fazıl
Hüsni'nün yaşarken oturduğu cafe 53 adlı kiraathanede
oturduk. Sonra sahile indik. Eşi Seher hanım da katıldı bize.
Ramis Dara baharatlar kitabından sonra meyveler kitabını
yazmaya başlamış.

161

Ömer Çolakoğlu ile bir kargayı kuru makarna parçasını
su birikintisinde yumuşatırken gördük.

162

8 Mayıs. Erkut Tokman geldi. Paris'te Adonis ile söyleşi
yapmış. Knut Odegard'dan çevirdiği *Yeryüzü İşaretleri* adlı
kitabını verdi. Karıştırdım. Dünya küçük, bana benziyor
Odegard. Galiba bütün anlatımcı şairler birbirine benziyor.

163

10 Mayıs. Ozan Öztepe ile sahilde buluştuk. Enis
Batur'un *Doğu-Batı Divanı* adlı kitabını gösterdi. Tesadüfen
açtığım iki sayfada "ölümün evreleri" ve "gövdenin yeri"
diye iki tamlama gördüm. Ki bana akıldışı geldi. Akıldışılık
çok yazdırabilir. Ama ben mesela Külebi'yi tercih ederim.

164

Kirlenme hususiyetle edebiyatta. Ozan Genç'in
Akatalpa'daki yazıları için Sevil kirlenmeyi anlattığı için
başarılı dedi.

165

26 Mayıs 2015. Abdülkadir Budak'ın *Kapalı Bir Açılım*
adlı yeni şiir kitabı geldi. Dünya şairleri için uzun bir ırmak-
şiir ve tabii aynı zamanda parçalar olarak da okunabilir.
Günümüz siyasetine de dokundurular var. Dünya şiirinde
bir yenilik gibi. Mutlaka okunmalı.

167

Rüya. Yıkılmakta olan Taksimdeki Atatürk Kültür
Merkezi avlusunda büyük bir sergi varmış. Hatırladığım
Mehmet Güleriyüz müzikle hareket eden bir Beethoven
heykeli yapmış.

168

Soğuk bir haziran gecesinde Ömer Çolakoğlu ile
balkonda oturduk. Eski sıcaklar kalmadı dedim. O da dedi
ki: baharımızla da yazımızla da oynadılar.

BAŞAT

Yağmurla birlikte
Hızla büyümeye başlar
Zehirli mantarlar ve hüznün

AŞK

Ne çok sevmiştin onu
Hani cesaret öldüren cinsten

Kavuşurdunuz belki
Biriniz daha az sevseydi

Ya da şöyle mi demek lazım
O da sevseydi biraz

FAKÜLTE

Sonbaharda
Yeni mezunlar verdi ağaç
Yapraklar fırlatılan kepler de
Mezunlar kim

KIRAÇ

Sulanmış eşiklerle birlikte
Yirmi ağaç vardı köyde
Gerisi akça kavak

GEÇ

Utancımдан soramam artık
Çoğu çiçeklerin isimlerini

Recep YILMAZ

FİGANSIZ

Kulağıma küpe yapıp teselli gibi büyüttüğüm
Umutlarım yeşermiyor gerçeğin bahçelerinde

Varsın olsun! Yaşamın kuraklığa düşüşüne aldırışsız
Seherin bıraktığı şebnemle sulamalı gönül çiçeklerimizi
Beceriksizliklerimize gülüp dikine yürüyenlere inat

Baldıran otundan düdüğü yapmış çocukları dünlerin
Ağılı aşkların acısını şerbet diye içip geçmişler de
Vah ki, kurt kocayınca köpeğin maskarası olurmuş

Yuvası bozulan kuşların ahıyla kayalar erirmiş
Erisin...

Kalabalığın toprağına yalnızlığın ağacını dikmişim
Ben ki feryat figan etmeden böyle hayatın...

Mayıs 2015

VIŞNE ÇÜRÜĞÜ DEĞİL MEYVE ÇÜRÜĞÜ

hiçbir şey yapamasa boğucu bir sessizlik yapar
bu akşam yalnızlık kompostoyla pilavın yanına
bir sonraki öğüne duvarlar örer kendinle arana

hep göğüs tahtalarını zorlar yatın rüzgar
sandal olarak gönderilirsin yeryüzüne
hep karalar hep karalar

sarıhatmiler kaç kez hatmettiğin kalpler
sesini mavi çam suskusuyla bileyen çekirgeler
ormanın arasından kaçak kaçak denize bakıp
utancından kızarmış erikler
verdiğinde dilini dilime yemişler yemişler
her yer de zeytinlikler

memelerinin balkonundan
bir kez sarkan sarmaşık
bir tek uçurtma çitasına yaslanır artık
en uzun gündüz 21 haziran değil
kalbimin kalbindeki ilk günü
21 aralık değil en uzun gece
seni benden lodosun bir yelkenliyi
sigara külü gibi üfürdüğü gündü

belki bendeki düğmeyken sendeki de hep düğme
bendeki ilikken sendeki de hep ilik
suyu suyla bileye bileye kesmek ölümün önünü
aynayı aynaya sürte sürte çoğaltmak görüntüyü

çalı kuşunun çalıda nar çiçeği açısını gördüğü
üst bahçedeki zeytini sevince bu mevsim
sararamayan hep yeşil kalan limonsun
zeytin mi bu mevsim o da yeşil dursun!

bir kaya oyuğunun sulara geçmiş olsuna gittiği
afla kalpten yeni çıkmış taflana yağmur değdiği
dağlar yeryüzünün göğe yaslanması idi
dağlar yerin kalp kabarması
dağlar yeryüzünün göğün kapısına dayanması
leopar desenli giydiği bu sabah bir kaplanın
kedi muamelesi çektiği çıtaya

oysa taşlar tuğlalar tuğralar becerememişti
de sarmaşıklar sardunyalar
o çınar o nar gölgen örmüştü duvarlarımı

şimdi yeryüzündeki tüm tellerin dikenini
gülünün gövdesiyle örsek baştan barış olur
yeni yine koparılan et değil de ekmek olur
yine dulda yapar sevişilsin diye yer açar zeytinlikler altında
kuyu üstüne kuyu açar toprak yer altında
kendiyse dara düşmüş su havzalarıyla konuşur

hangi yola sapsam karanlığın tam alınma çıkmaz daha
neyse ki yüzün gecenin yüzüne ay'dan bir faça →

TEST

fillerle ağzını açan dil
yırtıcı elini kamçılıyor, açıyor kirpiklerini tanı
fırlıyor aklımızdaki parmaklarıyla

süzülerek geliyor
dişi ve erkek kelimelerin arasından
test ediyor gözlerimizi
gövdemizi tımar eden yaralar
birini kapatıp diğerini açtıkça
yer değiştiriyor mekân

sürekli gözyaşlarıyla kendini doğrulayan gerçeğe doğru

meydan okuyan bir kumaş var elimizde
titizlikle eleyip, tembellikle düğümle(n)diğimiz
istek ve teslimiyet arasında
boyuna yırttığını diktiğimiz

tanrı. ahh...

ölümle oynaşıyorsun boyuna
oynaşıyor, ve doymuyorsun sen de bu kumaşa
hadi.., bırak şimdi yukarılığı
hadi sen de teslim ol

hadi şimdi.., biraz daha yaklaşarak
bir öpücük versene bana
hah işte .., şöyle göğ(s)üme doğru

ah sular yıldızlar hepsi
yanında birer parıltı kirliliği aslında

ne toprakla ne suyla yangınım yangınımınla
söndürülür

ah çiçek balyası ah baharat balyası
tek bir alevle çözülür

kızma bana kızma
çürüyerek ifade eder kendini bazı meyvalar da

Gülhan Tuba ÇELİK

SÜLEYMAN

karanlık odaların sayrılı peygamberi
sadece çiçeklerin rüyasına sokulan

gümüştten kanadını yakarak akşamları
sabah ezanlarında her gün yeniden doğan

sen kuşların adağı, karınca masalları
sen, bin siyah duayla Allah'ı avuçlayan

sen Belkıs'ın bileği, tahtı getirdiğinde
olmayan denizlerde etekleri su alan

sen kaplanın ateşi ormanlarda ve huysuz
sen bütün ağaçların etrafında uluyan

sen bütün adaların bin yıllık zebanisi
sen aşkı rüzgâr gibi omzunda taşıyan

sen toprağın günahı Hüdhüd pençelerinde
portakal ağacının imanıyla sarsılan

sen Kübra'nın şairi kelimelerin büyük
köklerinde kadınlar ve acılar oynayan

sen çölden kaçan yağmur suyu olmayan serap
kendini duvarların arasında saklayan

sen on tanrının mührü Olimpos Tepesi'nde
on güzelin yüz yıllık duasını yaşayan

sendedir kadim kitap sende kelamın gücü
şafağı hazırlayıp kuytulara kaldıran

sen kuyulardan bakan parçalanmış gözünle
sen acıyı göğsüne bir gül gibi saplayan

sende yaprağın sesi, ılık nefesler üfle
kökleri bulutlarda o ağacın dalından

Mustafa OĞUZ

KAN KAYBI

Sensiz kalınca ben
Çok yalnızlaşıyorum çok

Sana âşık olunca ben
Çok seviyorum çok

Sana vurulunca ben
Çok kan kaybediyorum çok

Seni özleyince ben
Çok yanıyorum çok

Mehmet RAYMAN

ERCIYES

en güzel kar imgesi
lifos üzerinde bir çift meme
alaca karanlığı deliyor nefesin
gök yazıdan karışım denize

yılık dikenler batar elime
rüzgarlı yurt şu dağın arkası
yine yakalanacağız yağmura
kırık testinin parçaları
hanlar hamamlar bir köşede

yüzünü çevirsen koç dağına
yayla kokusu siner üzerine
çan sesine sargın dağların
gondolları gıcır gıcır eder
yayla çiçeğini görünce

sis çökmüş yine
lale sümbül kar gülleri
hacılar üstü giderken
tekir kapıdan girin içeri
içi dışı su yumağı kabak tepe
yüzünü severdim elimin içiyle

yaz gelecekmış bekliyoruz
içim dışım alaca kar dilimleri
kar püsküllerini süzen toprakların
genç dağları külünüz sıcak daha
üzerinden hiç çıkarma gelinliğini
göz üstüne sür meşe kömürünü

dağlardan bir evlek mantar toplarız
keven dikenleri dalar bacaklarımızı
sıkı sarım yumağın ucunu bağlamış beline
elma yanaklı kızların evleğinden geçtim
ellerinden taşıyor parmakları

Halim ÇİFTÇİ

KASABA

Akşam sabah denizin öptüğü bu kasaba
her gece rüyasında görür seni
şafağında yırtar karanlık elbisesini
yıklar mavi aydınlık sulara,
Rum bir türküyü söylerken poyraz.

Dipsiz kuyulara, sarnıçlara, mahsenlere
zeytinler basılır, şaraplar kurular
sürsün diye yaşam, barış, aşklar
ve de senin gelişin için.

Biz ki,
kıyıma uğramış, yaralı, acılı bir kuşağın,
insanlara, sürgüne gönderilmiş umutlara,
Tanrıların ektiği binyıllara kök salmış ağaçlara
dokun bu kasabada,
bensiz ve kuşlarsız ağlama.

Selçuk TOPAL

HI EQ

Duygusal düşsel
Çevirir çarkı doğa
Dört mevsim aşkla.

HAİKU DÜŞE SELAM

Ütüsü kaçmış
Kar örtüsünün dağda
Bahar geliyor.

HAİKU BAHAR ÖRTÜSÜDÜR DÜŞÜMDE

Pencerem açık
Benden utanmış zahar
Giyindi bahar.

Selma ÖZEŞER

SARAHATEN

blackholes
bilirsin

derin yaraların yırtık izleri; dokun
ağlayınca cayarız buradan
verilmiş her söz nasıl da
beleş
varsa içeriz, bir dal maltepe olsun

iki çay, söyle
hasır iskemlede hoş-beş, tavla
bir de eskilerden tok sesli bir hanende
elde kırık pul, senin ela gözlerinde kesik kaç sürgün
az demli, biraz buruk, çokça kaçak
taş plak tamiri yapanlar kadar azlık
azınlık yaftalı bir dilde sana
sevgimden söz edebilirdim

içimden başka yerde uyuyamıyorum
sessizliği yokluyorum
eti budu dolgun
sensizlik

dönüp baktım son dönemeç
kibrin ölüsü bile yakışırken rengine
çivit bulaştır, az siyah sür bu gece
blues dinliyor olacağım

sevgilim
seni ben...

ölü bir ihtimal kadar piçsin bu gece

Serdar KUTNU

DÖKÜLMELER TARİHİ

Ses gelene kadar eskir ağız
yürürken cesetlerin üzerinde
tuttum kolundan ceketimi ve
dedim, değilim içinde
durma öyle.

Belki cesetler yürüyor üzerimizde
pamuktan, kuştan, sisten ayaklarıyla
işte bu yönüyle aciz
kalıyor sevgilim, fazla ayakkabılarıyla
fazla tırnaklarıyla fazla
pencereler kapanıyor uzaklarda
ama çok değil.

Üzerini çiziyorum bir şeylerin
ya da, içini dolduruyorum
manasızca
korkuyorum annemin aldığı
kolyeyi
öpersem bir sabah uyandığında
ve her sabah ve her
adım attığımda sanki
boynumdaki oluverirse elleri,
uykuma o günler saplanıyor.

Biri doldursun güğümü, biri
şu plağı yaksın
herkes baksın bir kere
yanındakinin yüzüne,
gibi dışını boş bıraktığım
ilkgençlik zamanlarımdan
harcayabilirim, çünkü
böyle olur bazen hiçbir şey
çalmaz radyoda.

Biraz da bu çağ vermedi
bize fırsatını deli kimdir
dağlar neden yürümez
ki biz dağlardan bunca tarih
yol istedik.

Şimdi harita ezberliyorum
açabilmek için kalbimi
daha geniş,
hatrına ayakların çıplaklığının
unutup fazlanın fazlalığını
kolyenin fısıldadığını,
balkonun eski demirlerine yaslanıp
yıldızları bekliyorum.

Çıktı!

Mutlu Ölüm

roman

Albert Camus

(Çeviri: Ramis Dara)

Can Yayınları, İstanbul, 14. basım Nisan 2015, 150 s

ASKIDA AŞK

Ben ölüyorum aşk yüzünden.

Olrıc:
Ölünüz efendimiz!

bir kırgınlık bulaştı ruhuma, suç mu, dokunuş mu bilen yok
pencere görse bakmak isteyen kalp atışlarından farkı
bir poster gibi asmak istiyorum bu aşkın balkonuna,
ödeşmek istiyorum yürürlükteki bütün sabırlarla
belki bir parantez daha açarım yüzündeki gökyüzüne
belki o parantez kapanır ılık kasaba rüzgârlarıyla,
kırık kalpler lirik şiirlere bel bağlamasın artık
şairler arabeski daha çok sevecek!
incelik için borçlanmak isteyişimiz taşra yordamı olsa gerek
masaların hesabını ödemek, kuşlara yem atmak,
buğulu camlara dizeler yazmak, haykırmak bulutlara,
hayır, *bu emel gurbetinin yoktur ucu!*
biz daha çok ölürüz bu aşkla!

yolları sınamak için derinliğimizin bir tarihi olmalıymış
eskimiş rumuzlarla yeni aşklara kanat çırpılmazmış hem de
bir bulut başka bir buluta yağmur olmayı önerirken
serinlikten bir coğrafya tutuşturmuşlar dilimize,
samanlıktır belki tek kurtuluşumuz
belki samanlıkta iğnemiş aşk, bulsak saplayacağız
tenimizin tuz ve güneş görmemiş siperlerine,
papatyalara, tersine koşan atlara, akşamüzerlerine
durmadan aklımda taşıyorum senin aklında taşıdıklarını,
insan neden tutkun oluyor bu kadar kendi uçurumuna
ve neden onurlu sıfatlar biçiliyor uçurumun ucundaki kayaya,
arsızınım, hırsızın olmak istiyorum
bu arzum belki yetişmeyecek ilk baskıya

nasılsa bedelini ödedim
bir aşk bana, bir aşk askıya!

VARİS HANIMLARA ÇORAP DERSLERİ

Tül kedisi olursun kocan anlayışlı biri çıkarsa
Yumuşacık düşlere tenhalıklar upuzun saatler boyu
Hayalini kurduğun her şeyin hayatını yaşarsın
Uygun kaçarsa bakışların göze görünmeyen bir yerinde
Ocağın sıcak külünde buzdun bir saray bulundur
Bal kabakları taşı cam pabuçlar tirmalarsa hayalini

Her dam aydınlığa kardeşdir kar'a gölge ederse
Çığ düşerse, gövdeni bulutlarla avutabilirsin
Işığın duldasında bunca çarpmadan durabiliyorsun
Karda neden yalnız ve karanlık yürüyorsun?
Boşluk çarpar, durak bekler insanı dalgınlığında
Senin mantığına göre böyle olmalı hayat haklısın
Acemisiyiz yaşamayı bildiğimiz her şeyin

Konuşmak yoruyor biliyorum sana yorulacağım günler
yaklaşıyor
Atlanmaya değer çizgilerin çokluğu kimi bakışmalarda
Zamansız gelen şeylerdeki mutluluk gibi tam da moralsizken
Başucuna doğan ayların kirli beyazlığına güvenerek
Atların rüzgâr yaptığına ve daha başka şeylere inanarak
Bütün kışı bir yaz eyvanında geçirebilirsin
Nasılsa yüreğin taşıdığı bozkır aşkların serabıdır
Serap görmek iyidir boşlukta dalgalandırır ufku
Hem zihinde kuşlar yokken niçin yürümelidir

Mutsuz kızlar için saçları sepyadır -çünkü
Ape yapar gecede yüze doğru uzarsa
Unutur başkası için atmaya kalbinin sesini duyarsa kadın
Havada beliren sükût herkesin kendiyi karşılaşması için
Görklü bir hayalet gibi seversin tanışan belki
Yüzdeki masum çizgileri kötü rollerin ucuz boyalarıyla
kapatır
Figüranların o garip ve değişken yazgısını hatırlatır
Yere doğru bir seksen uzatılırsa bedenini

Kapı kendiliğinden açılır bulutlar süpürür rüzgârını
Evden daha ılık çıkarsın kırgınlık sınavını geçersen

12--17 Nisan 2015

Yayın Yönetmeni	: Ramis Dara	Katkı Payı	: 25 TL.
Prodüksiyon	: İhsan Üren, Z. Ersin Erdem, Yalçın Oğuz, Halim Çiftçi.	Posta Çeki ya da Banka hesabı:	Ramis Dara adına açılmış; 6025702 numaralı Posta Çeki hesabı ya da Yapı Kredi Bankası Mudanya şubesi (567) Hesap No: 72092839 IBAN: TR370006701000000072092839
Yayın Adresi	: Ömerbey Mah. Ş. K. Ahmet Sok. Fidan Apt. B. Blok. Kat: 2, D: 5 - MUDANYA		
Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü	: Zühtü Engüdar (Alipaşa Mah. Konuralp Cad. Karnur Apt. No: 22 D: 3 Osmangazi- BURSA)		
Yazışma Adresi	: PK 68 16361 Ulucami - BURSA		
Yayın Türü	: Yaygın süreli yayın. ISSN 1305 - 7685	Baskı	: Akın Erim Matb. Hocalızade Cad. 7/27 Setbaşı - BURSA
E- Posta	: akatalpa@hotmail.com		

Ocak 2000'de Bursa'da Ramis Dara, Melih Elal, Serdar Ünver, Ali Özçelebi ve arkadaşları tarafından kurulan şiir ve eleştiri ağırlıklı aylık edebiyat dergisi
Akatalpa (www.akatalpa.org), şair ve yazarlarının bağışladıkları telifler ve bazı şiir dostlarının sürekli katkısıyla yayımlanmaktadır.